

מס אינפלציה וסניורז'

מתן לבינטוב

אוניברסיטת בן גוריון בנגב

24 באפריל 2024

1 דרכי מימון של הממשלה והשפעת על החוב הציבורי

2 סניורז SE

3 מס אינפלציה

4 קשר בין מס אינפלציה למהירות המחזור

5 מס אינפלציה בטווח הקצר

6 אפקט טנזי אוליברה

- מימון על ידי העלת מיסים (חוב ציבורי לא גדל)
- מימון על ידי הלוואה מהציבור (חוב ציבורי גדל)
- מימון על ידי הדפסת כסף (חוב ציבורי לא גדל)

סניורז' - הכנסות הממשלה מהדפסת כסף

$$SE = \frac{M_t - M_{t-1}}{P_t} = \frac{\Delta M}{P} = \frac{\Delta M}{M} \cdot \frac{M}{P} = m \cdot \frac{M}{P}$$

לפי תורת כמות הכסף,

$$SE = m \cdot \frac{M}{P} = (\pi + \hat{Y} - \hat{V}) \cdot \frac{M}{P}$$

- $\hat{V} \cdot \frac{M}{P}$ - אנחנו מניחים ששינוי במהירות המחזור יכול להיות רק בטווח הקצר, ולכן בטווח ארוך $\hat{V} = 0$
- $\hat{Y} \cdot \frac{M}{P}$ - מס צמיחה
- $\pi \cdot \frac{M}{P}$ - מס אינפלציה

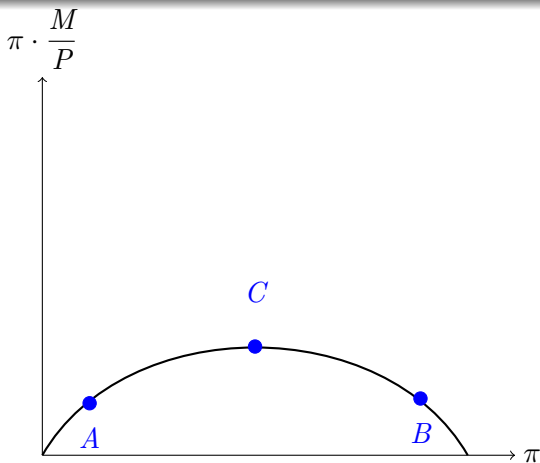
הממשלה שולטת ברמת האינפלציה היות והיא קובעת כמה כסף להדפיס אך היא לא שולטת לחלוטין במס האינפלציה,

● מצד אחד,

$$\pi \uparrow \implies IT \uparrow$$

● מצד שני,

$$\pi \uparrow \implies i \uparrow \implies \frac{M^d}{P} \downarrow \implies IT \downarrow$$

- A - גמישות קטנה מ1, עלייה באינפלציה תעלה את מס האינפלציה
- B - גמישות שווה ל1, עלייה באינפלציה לא תשנה את מס האינפלציה
- C - גמישות גדולה מ1, עלייה באינפלציה תוריד את מס האינפלציה

$$IT = \pi \cdot \frac{M}{P}$$

$$MV = PY \iff \frac{M}{P} = \frac{Y}{V} \implies$$

$$IT = \pi \cdot \frac{Y}{V} \implies$$

משקל מס האינפלציה בתוצר

$$\frac{IT}{Y} = \frac{\pi}{V}$$

שימו לב שכלל שמהירות המחזור גדולה יותר, כך המשקל של מס האינפלציה מתוך התוצר נמוך יותר

מי מפסיד ומי מרוויח מציפיות לא מדויקות

הריבית הנומינלית בכל רגע נתון נקבעת כך,

$$i = r^e + \pi^e$$

הריבית הריאלית בפועל (בדיעבד) היא,

$$r = i - \pi = (r^e + \pi^e) - \pi$$

מכאן, שנוצר פער בין הריבית הריאלית בפועל לריבית הריאלית הצפויה

$$r - r^e = \pi^e - \pi$$

מי מפסיד ומי מרוויח מציפיות לא מדויקות

כעת נשים לב מה קורה בשני המקרים,

- 1 אם האינפלציה גבוהה מהאינפלציה הצפויה, הריבית הריאלית נשחקת ביחס לצפויה, הלווה (ממשלה) מרוויחה והמלווה (ציבור) מפסיד

$$\pi > \pi^e \implies r < r^e$$

- 2 אם האינפלציה נמוכה מהאינפלציה הצפויה, הריבית הריאלית גבוהה ביחס לצפויה, הלווה (ממשלה) מפסידה המלווה (ציבור) מרוויח

$$\pi < \pi^e \implies r > r^e$$

אפקט טנזי אוליברה

שני כלכלנים אשר בחנו את ההשפעה על האינפלציה על גביית מיסים, החוקרים גילו שהנזק שנוצר משחיקת הערך הריאלי של גביית המיסים עולה על התועלת של הממשלה ממס אינפלציה.